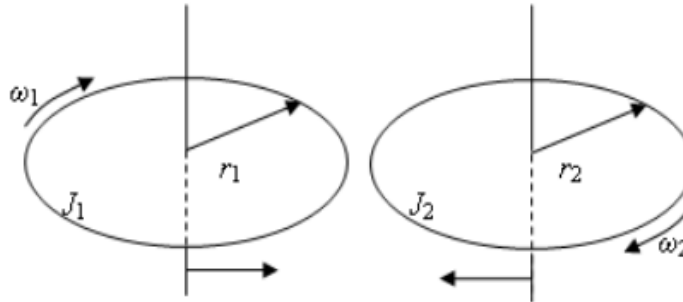

Zadanie 1.

Dwa koła o promieniach r_1 i r_2 oraz momentach bezwładności względem własnych osi symetrii obrotowej J_1 , J_1 i J_2 , obracające się bez tarcia z prędkościami kątowymi ω_1 i ω_2 wokół pionowych osi stykamy obwodami doprowadzając do zrównania prędkości obwodowych (ryc. 1). Wprowadź wielkość fizyczną, która jest zachowana podczas tego procesu. Oblicz zmianę energii kinetycznej układu w szczególnym przypadku, gdy jedno z kół początkowo się nie obraca. Tarcie potoczyste zaniedbujemy.

Ryc.1

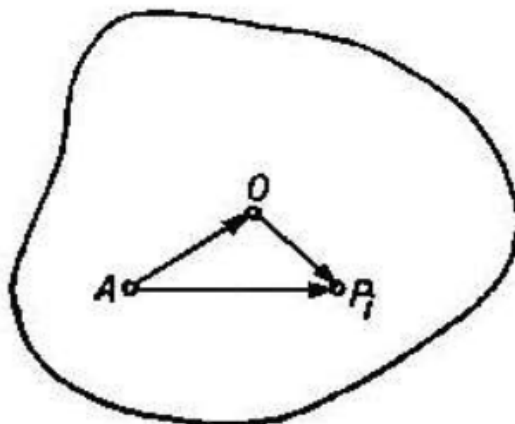
Zadanie 2.

A) Udowodnij twierdzenie Steinera mówiące, że: Moment bezwładności I_A ciała o masie m względem osi A , równoległej do osi O i przechodzącej przez środek masy ciała, wynosi

$$I_A = I_O + md^2,$$

gdzie I_O oznacza moment bezwładności ciała względem osi O , a d jest odległością prostych A i O .

B) Obliczyć moment bezwładności jednorodnego graniastosłupa prostego o podstawie w kształcie trójkąta równobocznego o boku a względem osi przechodzącej przez środki podstaw. Masa graniastosłupa wynosi m .

Rys. 1

Zadanie 3.

Pozioma, płaska tarcza obraca się wokół pionowej osi ze stałym przyspieszeniem kątowym A . W chwili, gdy prędkość kątowa tarczy wynosiła ω_0 położono na niej jednorodny, płaski krążek tak, że jego środek znajduje się na osi obrotu tarczy (i pozostaje w tej pozycji przez cały czas). Masa krążka wynosi m , jego promień – R (mniejszy od promienia tarczy). Współczynnik tarcia dynamicznego między krążkiem a tarczą jest równy f . Początkowa prędkość kątowa krążka ω_0 jest równa zero. Wyznacz i przedyskutuj zależność prędkości kątowej krążka od czasu $\omega(t)$.

Zadanie 4.

Jednorodny, prostopadłościenny klocek o wymiarach $a \times b \times c$ postawiono na równi pochyłej o kącie nachylenia α (rys. 1). W momencie postawienia klocek się nie obraca, krawędzie o długości a są pionowe, a krawędź o długości c styka się z równią. Zauważono, że w pierwszej chwili po postawieniu klocek nie ślizga się po równi, lecz obraca się względem osi styczności z równią.

Ile wynosi najmniejsza wartość współczynnika tarcia μ_{gr} , dla której jest to możliwe? Dla $a = b$ przedyskutuj zależność μ_{gr} od α i naszkicuj wykres tej zależności.

Moment bezwładności jednorodnego prostopadłościanu o masie m względem osi obrotu przechodzącej przez jego środek masy i równoległej do krawędzi o długości c jest równy $I_0 = m(a^2 + b^2) / 12$.

